

Legendarni hrvatski skladatelj, dirigent, aranžer, pijanist, tekstopisac, libretist i producent

Ante PERIĆ
Snimio Davor KOVAČEVIĆ

Kako ste, gospodine Kabiljo? – upitao sam, kako to običavam na početku svakog intervjua, jednog od naših najcjenjenijih skladatelja, iznimnog kulturnog djelatnika, dirigenta, aranžera, pijanista, tekstopisca, libretista i producenta Alfi Kabilja. »Danas specijalno dobro«, odgovorio mi je veselim tonom pa nastavio: »jer sam igrao jako dobar tenis – što me čini sretnim. Nije bilo nikada toplo u šatoru na Salati kao što je ove godine, pa je i lakše igrati.«

Na pitanje koliko puta tjedno ide na tenis, osamdesetšestogodišnji Kabiljo odgovara – jednom do dvaput. »Partnera više nemam – neki su pod zemljom, a drugi nisu u stanju niti kretati se pošteno, pa igram samo s trenerom Levijem. Važno je spomenuti i trenera Kamila Keretića koji je odgojio sedam njemačkih reprezentativaca! Baš sam danas izjavio kako sumnjam da će i Nadal igrati tenis u mojim godinama, naravno – to mi istinski želim. Svi se čude kako, u ovim godinama, igram tenis, ali radim na tome. Nije mi palo s neba. Morate vježbati, održavati kondiciju, gimnasticirati.«

Ali sigurno je za to zaslužna i dobra genetika?

– Dakako. Pogotovo genetika sa strane mog oca. Jedan je moj stric apsolutni fenomen.

ALFI KABILJO

Nedostaje nam i vizije i strasti

Danas se u kulturu i u glazbu, u našoj zemlji, uopće ne ulaže. Zadnji smo u Europi po tom pitanju. Publika je onakva kakvom je odgojiš. Ja sam čovjek koji ima puno energije i, još važnije, koji obožava svoj posao. Mnogi me pitaju isto: Kako ti se to da? Da mi se jer - volim

Preživio je Jasenovac od prvog do zadnjeg dana, bio je jedan od onih koji su podigli ustanak. Poslije je morao ići u partizane, onda mu je pukao film i otišao je u Izrael. Doživio je više od devedeset godina. No, i moja majka je voljela sport. U vrijeme Drugog svjetskog rata svakog sam se tjedna s

njom išao kupati na Savu, a i planinarili smo. Jedanput smo išli od Kranjske Gore do Vršiča, to je dobar komad. Bili smo na Vršiču i odjednom dode jedan veliki automobil i iz njega izlaze Bela i Miroslav Krleža. Moja majka se dobro znala s Belom, zajedno su voljele popiti kavu. Tada sam s Krležom, kao dječak, razgovarao o svom sviranju klavira koje je on pohvalio. Vjerojatno je to bila moja majka to spomenula. Škola na Kaptolu, koja je podosta stradala u potresu, moja je osnovna škola, a u istu je išao i Krleža. Stoga se mogu pohvaliti da smo išli u istu školu, a i toliko sam star

da se ne mogu sjetiti – možda smo bili i u istom razredu, ha, ha. Osim toga, komponirao sam neke njegove pjesme za jednu predstavu koju je radio genijalni i premalo cijenjeni Ladislav Vindakijević. Tako da smo Fric i ja lijepo povezani.

More i Sljeme

Sport je važan segment vašega života?

– Sportaš sam koliko i glazbenik. Sport mi daje snagu i energiju i oduvijek se aktivno bavim sportom. Bio sam, svojevremeno, pionirski prvak plivanja u Zagrebu, reprezentativac Hrvatske veteranske teniske reprezentacije,

trenirao sam hokej s Reljom Bašićem, a Ante Kostelić mi je postavljao štapove na Panjevini na Sljemenu. Također, zbog Jadranskog mora i Sljemena nisam nikada htio otići iz Hrvatske. Mi imamo prekrasno more i samim time se ne može reći da je svugdje bolje nego u Hrvatskoj. Na Sljemenu je danas, nažalost, nemoguće skijati, nema se čovjek ni gdje parkirati, ali nekoć jesam, kao dječak. Pješice na Sljeme pa skijanje sve do Zvijezde. Tako da, more i Sljeme – dva razloga zbog kojih nisam ostao niti u Los Angelesu, niti u Parizu, to su dva magnetna koja su me privlačila

Hrvatskoj. Tu je, naravno, i Sava koju sam spomenuo. Moram ovim putem reći da je Zagreb jedan od rijetkih gradova na svijetu, uvjetno rečeno velikih gradova, koji nije iskoristio svoju rijeku. To je katastrofa u svakom smislu, posebno arhitektonskom. Sramota – ne volim reći tu riječ, ali imati rijeku usred grada i ne iskoristiti je?! Svi veliki svjetski gradovi su nešto napravili, a mi jednostavno, kao i štošta drugo, nismo to iskoristili. Kupalište je nekoć bilo fenomenalno. S Mišom Doležalom sam nerijetko kakakom plovio po rukavcima. Uvijek sam mislio da će uz Savu jednoga dana niknuti nešto, da će taj prekrasan prostor oživjeti. Ali – ništa! Vjerujem da bi, da je ostao živ, Holjevac nešto od Save napravio.

Kada već govorimo o Zagrebu, vi ste po struci, zapravo – arhitekt. Jedan poznati aforizam kaže da je »pisati o glazbi isto što i plesati o arhitekturi«. Kako je Alfi Kabiljo odustao od arhitekture te kako gledate na obnovu naše metropole?

– Za realizaciju arhitekture treba puno vremena, novaca, papira, dozvola i tako dalje. S glazbom ide brže, pogotovo kada imate dobrog producenta. Kada govorimo o Zagrebu i potresu, izuzetno važne građevine, koje spadaju u umjetnički najvrednije koje imamo, jednostavno su se urušile. Sistem gradnje toga doba bio je drukčiji. Zakazali smo. Pogotovo na području Banije, i to je žalosno. Sve će

na kraju ići ne samo na štetu građana, već i kulture.

Je li nam ovo prilika da napravimo nešto novo?

- Naravno da jest, ali se neće napraviti ništa. Nismo u stanju niti sanirati sve, a koliko je već vremena prošlo od potresa. Mene ljuti hrvatski sistem funkcioniranja gotovo pa svega. Eto, pogledajte HNK. Sve utrpati u jednu kuću – i operu, i dramu, i balet?! Pa to vam je isto kao da u bocu od jedne litre utrpite četiri litre neke tekućine.

Već se godinama najavljuje nova scena drame zagrebačkog HNK.

- Ne budimo smiješni. Svašta se najavljuje. Hvala Bogu da ima ljudi koji su talentirani i aktivni i koji igraju u nekim manjim prostorima jer ne mogu u veće. I sama Komedija je strašno mala, to je jedno malo kazalište napravljeno za franjevce. Sjećam se, za vrijeme Drugog svjetskog rata, mi smo tamo imali nastavu. Ja sam bio jedan od sretnika židovskog porijekla koji je uopće mogao ići u školu. Bilo je dobrih ljudi koji su mi to omogućili. Tamo sam išao na katolički vjeronauk, kateheta je bio izuzetno fer prema meni i nitko me ništa nije pitao, svi su bili sjajni. Taj je prostor bio jedno malo kazalište i takvo je i ostalo. Ništa se tu puno nije razvilo. Jedva čekam da ih crkva izbaci van pa da naprave novo kazalište.

Mislite da će doći do toga?

- Mah, neće. Sve je to iluzija. Nisam više toliko optimističan, nego sam realističan.

Nedjeljo potresa

Kad malo bolje čovjek razmisli – doista ne radimo na našim kulturnim i kazališnim prostorima.

- Naravno, skoro pa ništa. Paradoksalno je da je Split tek nedavno dobio koncertnu dvoranu. To je sramotno. Da nije bilo Holjevca, mi ne bismo imali ništa osim Hrvatskog glazbenog zavoda. Ništa se na tome ne radi. Tako, kao papagaj, govorim o toj novoj muzičkoj sceni koja nam je nužna i koju smo imali prilike napraviti, a nismo. Prostor bivše vojne bolnice JNA, koji je postao Glazbena škola, nudio se Pavloviću – bivšem ravnatelju Komedije, da tamo napravi kazalište. Ne znam zašto je on od toga odustao, iako je na početku svoje karijere to htio napraviti, čak mu je i Bandić nudio. Idealna

Krleža urednik

Pored svega navedenog, i pisali ste za jedne novine koje je Krleža uređivao.

- Tako je. To je zanimljiva crtica iz moje biografije, bio sam, takoreći, vaš kolega. Uvijek sam volio kupovati novine i dandanas ih kupujem. Uglavnom, sa zborom zagrebačke Židovske općine sam, prilikom jednog koncerta, došao do nekih podataka o nekom festivalu i počeo sam dobivati materijale o festivalu u Luzernu – jednom od najvećih festivala ozbiljne glazbe. Napisao sam, sa 16 godina, o tome članak i poslao u časopis Svjedočanstva koji je uređivao Miroslav Krleža i oni su ga tiskali. Napisao sam svega pet do šest članaka, ali sam na to izuzetno ponosan.

Ali Kabiljo i Radojka Šverko u trenutku izvođenja pjesme »Svijet je moje« u Rio de Janeiru 1970.

Betty Jurković i Ali Kabiljo u Zagrebu 1967.

Sa Sharon Stone i ekipom filma »Scissors« 1991.

pozicija – ali sve je propalo. Odlučio sam se prestati ponavljati jer znam da se ništa napraviti neće. Pitanje je, na kraju, što će biti s Komeditom, makar je novi direktor – gospodin Puljić, izvanredan muzičar, ali financijska su sredstva sve limitiranija. A i potres je učinio svoje nedjeljo.

Kako gledate na repertoar zagrebačkih kazališta?

- Moramo razdvojiti. Uzimimo, onda, primjerice Komeditu, jedino naše kazalište koje redovito izvodi mjuzikle. Mene su, u Komediti, u ovom mileniju, totalno izbacili. Pogotovo kada je Krešimir Batinić bio ravnatelj. Tri me mjeseca taj čovjek nije htio primiti i to mi nitko ne vjeruje. Onda kada me primio, odmah je rekao da neće ništa mojeg izdvojiti – ništa mu nije valjalo. Niti jedan moj mjuzikl. Doslavno je tako rekao: »To ništa ne valja«. Upitao sam ga je li pogledao notni album, je li preslušao, i on je otvoreno rekao kako nije. Takav je bio pristup. Otišao je, hvala Bogu, s te pozicije. Ne znam ni tko ga je postavio. Ne govorim nikada loše o nikome, pogotovo ne u javnosti, ali taj je čovjek zločest. Neću dozvoliti niti da više dirigira »Jaltu, Jaltu« jer i to radi krajnje neprofesionalno. Uostalom, rekao je da sam ja osirmošaio Komeditu.

Zar ne bi trebali biti sretni što imaju autora koji je spretn, talentiran, educiran i priznat u svijetu? Darovali ste Komediti kazališni komad po kojem je prepoznatljiva i najvažniji hrvatski mjuzikl uopće.

- Ne znam. Nisam to nikada doživio u svijetu – od Tokija, Santiaga, Helsinkija, pa do Londona i Kaira mi nitko, nikada, u ovih preko 60 godina karijere nije tako bezobrazno odgovarao, niti se tako ponašao. Pavlović me u ovom mileniju uopće nije htio igrati. Mah, ne želim uopće više trošiti vrijeme na razgovor o njima. Zao mi je što su takvi ljudi na rukovodećim pozicijama jer zbog njih pati cijelo društvo.

Fantastična Radojka

Spomenuli ste upravo i mnoge svjetske metropole čije ste festivale doslovno osvajali. S vašim je pjesmama, primjerice, Radojka Šverko pobijedila i samoga Davida Bowieja?

- S Bowiejem smo se družili na Malti i dobro ga se sjećam. Zvali smo ga i u društvu, bio je jako povučen mladić. Radojka je svugdje, gdje god da je došla – sve zasjenila. To se ne da riječima opisati.

A opet, nije dosegula popularnost u Hrvatskoj koju je zaslužila?

- Gdje god se pojavila, radila je fantastične stvari. Za nju su govorili da je, u Južnoj Americi, nadmašila Beatlese. Zvali su me svaki dan nakon festivala u Rio de Janeiru da

“Radojka Šverko je svugdje, gdje god da je došla – sve zasjenila. To se ne da riječima opisati. Ona je apsolutni fenomen

je nagovorim da dode makar dvije pjesme otpjevati, ali ona jednostavno nije htjela. Posvetila se svojoj obitelji. S druge strane, nije postigla veliku popularnost jer ona nije htjela pjevati svašta. Također, diskografi joj nisu bili suviše naklonjeni, a ona sama po sebi nije osoba koja se puno gura. Mnogo je u elemenata, ali da je zaslužila neusporedivo više – zasjugu je! Njeni koncerti po crkvama, sa simfonijskim orkestrima – pa to sve treba izdržati. Ona je apsolutni fenomen.

Čini se da je festivali i ono što su oni nekoć donosili, zamijenio YouTube.

- Točno, ali to se ne da usporediti. Prije, ako ste htjeli igrati na neki festival koji su organizirale države, turistička društva ili radiotelevizije – onda ste, prije svega, morali snimiti kompoziciju, poslati snimku i note. Ja sam, po tom pitanju, bio vrlo agilan i bio sam član Svjetske federacije festivala, uplaćivao sam podosta skupu članarinu svaki mjesec i bio sam vrlo upućen. Tako smo došli i do Seula, Tokija, Kariba i tako dalje.

Što slušate u slobodno vrijeme?

- Pa, sve što uhvatim i što izlazi. Volim čuti koje su nagrade osvojene na Grammyjima, preslušavam i tko je dobio Pulitzerovu nagradu – ima sjajnih kompozitora. Ništa da bi čovjek poludio od sreće ili ostao zadivljen nečim revolucionarnim jer toliko se toga izmislilo tijekom ovih stoljeća. Slušam čitavu plejadu velikih kompozitora, gledam partiture i to je najbolja stvar

za svakoga glazbenika. Sve to danas imate na internetu i to je blagodat. Iako, nije sve u tome. Važno je danas da se znate dobro plasirati, a ne da ste veliki lumen te da, u zabavnoj glazbi, imate dobar i skupocjen spot.

Sjajna »A strana«

Vi ste jedan od utemeljitelja onoga što nam je znano kao hrvatska zabavna glazba. Kada gledamo »A stranu«, uočljivo je da nikada nismo imali toliko dobrih pjevača, ali opet – oni svi pjevaju tude pjesme, gdje su nam autori?

- To ste dobro zapazili. »A strana« je sjajna emisija i drago mi je da ima netko tko se uopće brine za mlade pjevače koji tom prigodom dobivaju nekakvu mogućnost plasiranja. Pogotovo danas, u doba pandemije. Očito da oni ne traže dobre pjesme. Ima toliko materijala! Ne možemo reći da nema. Zahvaljujući Opatijskom, Zagrebačkom, Krapinskom i Splitskom festivalu mi smo stvorili jednu veliku muzičku baštinu. Ima predivnih pjesama, kao i puno nekih koje nikada nisu čak niti izvedene. Ne znam što je problem jer vjerujem da i danas ima talentiranih, mladih autora – samo ih treba naći.

Imamo svega – ali ništa ne znamo iskoristiti. Je li vas itko ikada zvao da predajete studentima?

- Ne. Nikada me nitko nije zvao, ali ne znam bih li i prihvatilo. Previše sam naučio biti slobodnjakom. Imam puno glazbenih ideja, želim skladata i ima mnogo interesnata među ozbiljnim i zabavnim

glazbenicima. Želja mi je realizirati i nekoliko većih projekata, ali sve je to uzalud. Na primjer, opera »Gurman« nastala je po najprodavanijoj hrvatskoj knjizi u svijetu – »Epitaf carskog gurmana«. Adaptirao sam taj roman za neko buduće vrijeme kada neće biti hrane, samo obratno – ne ubijaju glavno lice, već on ubija druge. To se, recimo, Ozrenu Prohiću svjđelo. Nije to djelo koje mora biti izvedeno na sceni HNK-a, može biti neki drugi prostor jer bi se trebalo kuhati. Naime, komponirao sam nekoliko recepata Veljka Barbierija i nedavno, prvi put nakon deset godina, izvedene su dvije pjesme na Danima židovske kulture. Riječ je o vrlo interesantnom komadu, ali ne znam kome bih više to gurao i ne vjerujem da će se išta od toga uopće realizirati.

Uvijek slobodan

Kao da nam nedostaje vizionara.

- Ne mogu zaboraviti trenutak kada je došla ministrica, zaboravio sam joj ime, na početku Hrvatske, i kada je odmah ukinula u škola-ma jedan sat glazbenog i jedan sat likovnog odgoja. Pa to je bila jedna vrsta zločina. Umjetnost je toliko važna za ljudsku dušu, oplemenjuje ju, ljudi postaju bolji. Kad se već u školi i obrazovanju ona sabotira – ubijamo bazu i sve se reflektira na društvo i kulturu u cjelini. Nedostaje nam i vizije i strasti. Strast je, primjerice, imao Vlado Stefančić. Realnost našeg života je da smo zakazali i da neće biti bolje i s time se moramo pomiriti. Hrvatsko stvaralaštvo, u glazbenom smislu, totalno je zapostavljeno. Moja opera »Casanova u Istri« jako je lijepo prošla u Rijeci. Riječ je o sjajnoj predstavi s dobrom glumačkom postavom, izuzetnim pjevačima i dirigentom. Ja sam osam godina pokušavao to ugurati u zagrebački HNK i ništa od toga. Prva hrvatska opera postavljena nakon četrdeset i devet godina u Rijeci i nema šansa igrati, iako je dokazano da je dobra. Možda će novak uprava HNK-a imati više sluha.

Već ste spomenuli da ste cijelu karijeru proveli kao slobodan umjetnik.

- U ovih sam osamdeset i šest godina samo jedan mjesec bio u radnom odnosu, i to u Parizu, u jednoj od najvećih glazbenih edicija – Salabert, ali sam brzo odustao jer mi je to bilo neprirodno. Ja sam skladatai koji je u stanju sve napraviti – od kineske glazbe pa nadalje. Uvijek sam se mogao snaći, znam i jezike i živio sam u Parizu, Londonu i Beču i svugdje gdje sam bio, ljudi su me stalno htjeli zaposliti, pogotovo nakon festival-skih uspjeha. Oduvijek sam se snalazio. Do prije godinu i pol sam dirigirao sa Simfonijskim orkestrom HRT-a za neke filmove i serije, sada se to smanjilo. Evo vam jedna finisa – s HRT-om surađujem od 1959. godine do danas. Za sve sam ansamble pisao te dirigirao. Od 1974. do danas dirigiram povremeno sa Simfonijskim orkestrom HRT-a, a zadnje što sam radio je serija o Tudmanu. Nadam se da će doći do izdavanja CD-a s mojim glazbama na film i televiziju koje je izveo HRT-ov Simfonijski orkestar.

Festivalski uspjesi donijeli su vam mnoštvo nagrada

nastavak na str. 8.

Alfi Kabiljo i Vice Vukov

Tereza Kesovija i Alfi Kabiljo 1970.

Alfi Kabiljo, Frano Lasić i Lordan Zafranović u Puli 1978.

nastavak sa str. 7.

- od Rio de Janeira, Curacaoa, Splita, Los Angelesa, Tokija, Seoula, s Tenerifa, iz Tel Aviva i tako dalje, i tako dalje, a iste pristižu i danas. Lani ste dobili nagradu u Motovunu, nedavno je stiglo i veliko priznanje ISFMP-a – Crystal Pine, a po FIDOF-u – organizaciji koja je vodila internacionalne festivale zabavne glazbe, vi ste najviše nagrađivani skladatelj na svijetu. Što vam nagrade predstavljaju i jesu li vam više predstavljale na počecima karijere ili danas?

- Startao sam na Zagrebačkom festivalu 1961. i imao sam sjajne pjevače, dobre pjesme i dobio sam dvije nagrade koje su mi bile vjetar u leđa. Uvijek je lijepo dobiti nagrade, ali ne mogu reći da o njima ovisim. Bilo mi je izuzetno stalo kada sam s našim pjevačima išao po svijetu i kada bismo dobivali nagrade. I doista jesmo. Već sam spomenuo Radioju Sverku, tu je i Kićo Slabinac, Zdenka Vučković, Tereza Kesovija, Vice Vukov... Rijetko gdje na kugli zemaljskoj nisam postigli uspjeh i to mi je izuzetno drago. Jedan od posljednjih festivala bio je u Los Angelesu, čini mi se da se zvao Festival za mir i solidarnost. Poslao sam kompoziciju koju je otpjevao moj sin, a za koju je moja kći napisala tekst na engleskom i dobili smo nagradu. To je bio zadnji festival.

Vaš vas je rad na filmskoj glazbi odveo sve do Hollywooda i do suradnje s velikim filmskim zvijezdama kao što je Sharon Stone. Kako je započeo taj put?

- Prvi film koji sam radio bio je triptih Lordana Zafranovića. Svirala je Zagrebačka filharmonija pod palicom Mladena Bašića, izvrsnog dirigenta. Svi su tada bili zapanjeni kako ja, kao poznati hitmejer – te su me godine odabrali kao najboljeg u Jugoslaviji, mogu pisati tzv. ozbiljnu glazbu. Nakon tog uspjeha su me ozbiljniji glazbenici počeli nazivati da im nešto napišem i tako to traje do danas. Jako sam ponosan na taj svoj prvi filmski uradak.

Za koje biste djelo kazali da je bilo najsloženiji zadatak? Je li to partitura za film »Seljčka buna 1573.«? Tada ste revno prenijeli duh renesansne glazbe 16. stoljeća, a jedna kritika kaže da je filmska glazba koju ste u to doba stvarali, u tom duhu, bila gotovo važnija i od samog sadržaja.

Što se tiče prvog dijela pitanja, odgovor je potvrđan, a drugo – u filmu ništa nije važnije od sadržaja.

Odgajanje publike

Mislite li da postoje neke predrasude prema ljudima koji stvaraju, uvjetno rečeno, zabavnu glazbu?

- Postojale su. Ne znam kako je danas jer se ne krećem u tim krugovima, ali pretpostavljam da su prisutne. Bilo je kod nas i jako puno jala, pogotovo zbog toga što su zabavni glazbenici dobivali puno više tantijema nego ozbiljni – što je i logično, jer se zabavna glazba svuda izvodila. Morate znati da su se, u cijeloj Jugoslaviji, hrvatski skladatelji najviše izvodili. Bili smo najpopularniji, bez

konkurencije. Danas se u kulturu i u glazbu, u našoj zemlji, uopće ne ulaže. Zadnji smo u Europi po tom pitanju. Publika je onakva kakvom je odgojiš. Sve u svemu, u Hrvatskom društvu skladatelja sve je izvrsno regulirano, svi se dobro slažemo i surađujemo. Naš ZAMP je, u svjetskim razmjerima, sigurno jedno od najboljih društava koje štiti skladatelje – ne samo hrvatske, već i svjetske.

Tijekom razgovora naveli ste toliko barijera koje svakodnevno, u svome poslu, pokušavate preskočiti. Otkud snaga i energija za borbu s vjertrenjačama?

- Gledajte, ja sam čovjek koji ima puno energije i, još važnije, koji obožava svoj posao. Mnogi me pitaju isto: Kako ti se to da? Da mi se jer volim. Imam jednu uzrečicu, na francuskom, koja kaže: »C'est la Croatie« i gotovo. Kanim puno toga, imam mnoštvo projekata, ali bolje da o njima ne govorim.

Zašto?

- Zato što mi malo koji projekt ravnatelj prihvate i odlučite realizirati.

Možete nam bar nešto otkriti.

- Zagrebački ansambl flauta želi da im nešto napišem i imam sjajnu ideju – Odiseja. Oni bi to izvodili na nekom festivalu u Amsterdamu, samo je pitanje hoću li ja to stići jer imam velikog posla s notnom arheologijom.

U kojem smislu?
- Ne mogu doći do mog materijala. Pavlović je, svjedokom, potpisao s advokatom ugovor da će mi vratiti moje note, no to nije

Riječka sjećanja

Kakve vas uspomene vežu uz Rijeku?

- Prekrasna sjećanja. Moj prvi mjuzikl – "Velika trka" iz 1969. bio je postavljen i u Rijeci, i predstava je bila puno bogatija nego u Zagrebu. Onda su bile i dvije ili tri verzije "Jajte, Jajte". Još sam s Mani Gotovac dogovorio da će se igrati i "Kralj je gol" – moj najbolji mjuzikl, ali nije uspjelo. Isto je htjela realizirati i Nada Matošević, pa nije uspjelo. Onda je došla Saša Broz koja je htjela postaviti taj mjuzikl, ali bez uspjeha. Što da vam kažem. Izveli su, u posljednje vrijeme, samo "Jaltu" s obitelji Surian i to je vrlo šarmantno. Ali mi je žao što nije postavljen mjuzikl "Kralj je gol". Prije nekoliko godina napravili su ga na jeziku gradišćanskih Hrvata. Kakve su to fantastične ovacije bile! Ali – »C'est la vie«!

Jesu li to djela koja iziskuju velike novčane izdatke ili veliki ljudski kapital koji naša kazališta nemaju?
- Ništa danas nije komplicirano. HNK u Rijeci ima sve – zbor, soliste, orkestar. Sve se može kad se hoće – jedna od mojih uzrečica.

ALFI KABILJO
legenda
domaće glazbe

Mene ljuti hrvatski sistem funkcioniranja gotovo pa svega. Eto, pogledajte HNK. Sve utrpai u jednu kuću – i operu, i dramu, i balet?! Pa to vam je isto kao da u bocu od jedne litre utrpate četiri litre neke tekućine

napravio i masu toga je izgubljeno. Sada smo to, za moj koncert, trebali nanovo prepisivati i izvlačiti, raditi nove partiture i tako dalje. Sve to iziskuje puno vremena. Toliko sam vremena potrošio na tu muzičku arheologiju – jedan je to od najtežih poslova u mom životu jer uvijek volim raditi nešto novo. O tom mom koncertu vam mogu samo reći da će biti nekoliko brojeva iz ovih mjuzikala koje je Batić odbio i popljuvao. To će biti »Marilyn Monroe« s libretom Ivce Krajača koji je divan, talentiran i posve neiskorišten u Hrvatskoj. Drugi mjuzikl je »Madame Hamlet« za koji je genijalan tekst napisao Mate Maras. Radi se o Sarah Bernhardt – nekad najvećoj glumici svijeta koja je bila i u Zagrebu, gdje je igrala Hamleta, kao žena. Treći mjuzikl je »Krada Mona Lise« koji sam počeo raditi s Mirom Gavranom.

Kad je koncert?
- Trebao je biti u prosincu, pa u veljači, na kraju će biti 7. i 8. travnja, u Komediji. Netko je stalno bolestan, COVID-19 je začas pobijedio, ali neće tako dugo, valjda.

Romansirana biografija

Vjerujem da ste dobili mnogo ponuda da se na papir stavi vaš život. Opet, s druge strane, ne volite se baviti »arheologijom« te želite stvarati nešto novo – je li to razlog zbog kojeg se ne laćate pisanja biografije?

- Baš sam jučer sreo Jagodu Martinčević, davno smo o tome razgovarali. Ja se ne bih to uvalio. Imam milijun dogodovština – počevši

od prve televizijske emisije u Jugoslaviji, sve do zloglasnih ustaških logora, zatvora u Čileu i tako dalje. Ima se tu o čemu pisati. Možda će se netko prihvatiti toga, ali tko će mu dati financijska sredstva? Treba to pripremiti, izdati, promovirati. Kod mene bi to trebala biti romansirana biografija, a ja nemam snage da bih išao moljakti i prositi. Ako bude – bude. Ukoliko znate nekog izdavača koji bi bio zainteresiran – javite mi, ha-ha.

S vama razgovarati, a ne spomenuti vašu Svjetsku hedonističku stranku, bio bi totalni promašaj. Tko je sve u stranci?

- Svatko može biti. Ja sam sebe proglasio predsjednikom SHS-a – Svjetske hedonističke stranke. Član može biti svatko tko voli, poznaje i cijeni hranu i piće. Može nam se pridružiti svatko – i s puno i s malo para. Važno je da poznaje viskije, votke, vina, piva, sve vrste jabuka; južnog voća, egzotičnog voća, našeg voća. Svi mi koji to znamo, članovi smo Svjetske hedonističke stranke, ha, ha.

Čisto da znate – ne prode niti jedan studentski tulum bez da ne zaplešemo uz veliki hit vašeg sina Ilana – »Kad nema ljubavi«.

- To me veseli čuti. Izvrsna pjesma.

Govorite li ladino?

- Da.

Gdje ste posljednje putovali?

- Osvijek u Hrvatskoj, a Rim u inozemstvu.

Kada sagledavate sveukupnu hrvatsku klasičnu glazbu, imamo li se čime dičiti?

- Naravno da imamo. Bjelečki, Papandopulo i, primjerice, Šulek su svjetski autori, ali mi ih ne znamo plasirati.

Savjet mladim glazbenicima?

- Slušajte velike skladatelje. Htio sam vam, za kraj, postaviti pitanje iz istoimene pjesme »Što će biti s nama sutra«, ali ću ipak pitati – »Da l' ovaj svijet može bit' lijep?« - Apolutno! Svaka osoba u sebi mora pronaći tu ljepotu – to je prvenstveno. Osim toga, treba imati i empatije. Život juri, svaka generacija žijet će na svoj način. Važno je samo da ne bude rata i da ne bude pandemije.